

Stadutviklingsprosjektet

VIEWS

Nesflaten, Suldal

LIV på NES

VIEWS

NESFLATEN, SULDAL

Skapa eit levande sentrum og ei positiv utvikling

Kunstprosjektet **"Views"** er strategien i målsettinga om å skapa eit levande sentrum, styrka trivsel, bulyst og næringsgrunnlag på Nesflaten. Prosjektet er nyskapande i form, prosess og metode og koplar saman lokale, regionale og internasjonale aktørar ved å transformera Sentrumsbygget til ein destinasjon ved hjelp av kunst og design. Prosjektet skal realiseras i det offentlege rom med Jeppe Hein, ein internasjonalt profilert kunstnar. Verket vil styrka turismen og interessa for regionen.

LIV på NES er ei foreining som skal arbeida for å skapa ei positiv utvikling i Øvre Suldal gjennom tiltak som stør opp om lokal næringsverksemd, aukar trivsel og tilhørsle og skaper bulyst. LIV på NES har arbeidd mot realisering av «Views» sidan 2012. Så langt er prosjektet støtta av Suldal kommune, Ryfylkefondet, KORO, Fondation de France og Rogaland fylkeskommune.

«Views» er eit tredelt kunstprosjekt; takskulptur i aluminium på toppen av Sentrumsbygget på Nesflaten, ei fontene på kaien og ein portal på kaien på Nesflaten ved Suldalsvatnet. Alle kom til Nesflaten via kaien før vegen langs vatnet kom på slutten av 70-talet. Dei tre delane i verket til **Jeppe Hein** handlar om utsikt, om kva ein kan sjå gjennom og over, og er kopla saman i ei treeining.

Gjennom **Snøhetta** sin arkitektur, inkluderer ein innemiljøet og funksjonar inne i Sentrumsbygget i prosjektet, i tillegg til landskap og miljø rundt bygget. Bygget blir meir brukarvenleg og attraktivt.

Stadutvikling, bygdeutvikling, tettstadutvikling, attraktive distrikta. Dette er omgrep som stadig er løfta fram i arbeidet med å staka ut vegar inn i framtida. Med «Views» set Nesflaten og Suldal seg markant på kartet som eit ambisiøst og framtidsoptimistisk lokalsamfunn. Som andre kan sjå til.

Kunstnaren

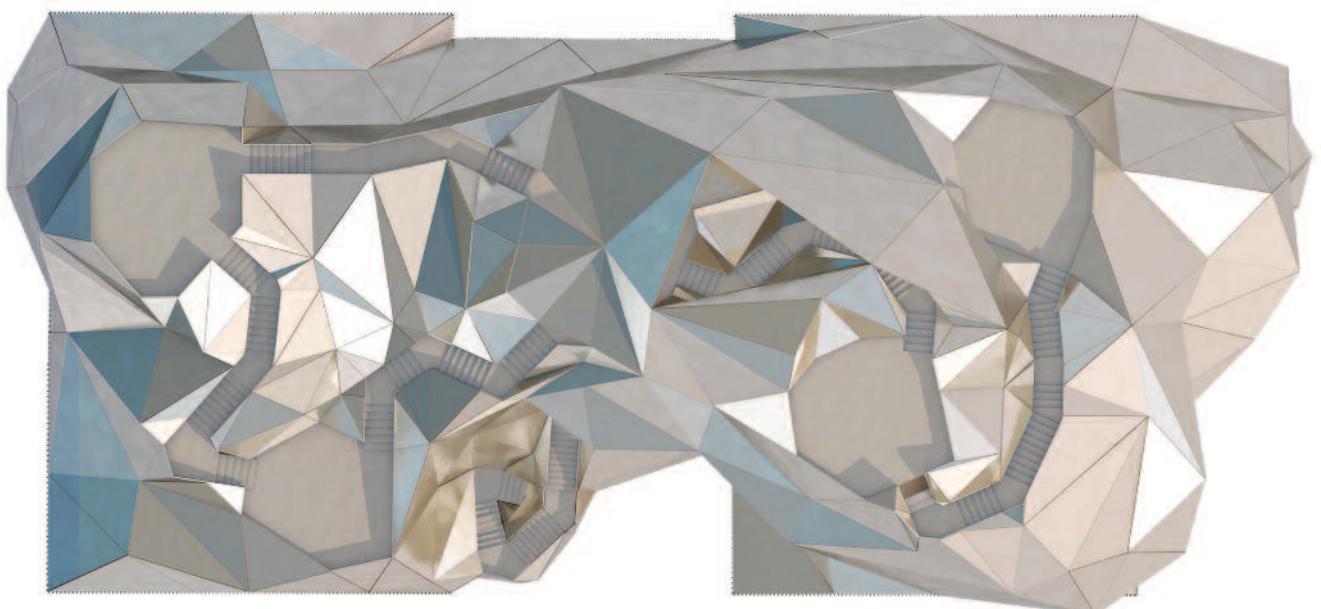
Jeppe Hein er fødd 1974 i København, og bur og arbeider i Berlin. Han studerte ved Royal Danish Art Academy, København og Städelschule, Frankfurt. Hein lagar verk som berre kan opplevast gjennom deltaking, og han utvider forestillinga vår om kva kunst er eller kan vera. Han er opptatt av å gi kunstverket ein sosial kvalitet, og jobbar i skjæringspunktet mellom kunst og arkitektur. Skulpturane og

installasjonane hans hentar inspirasjon frå minimalistisk og konseptuell kunst frå 70-talet og er ofte humoristiske og enkle i form.

Jeppe Hein er ein kunstnar med høgprofilerete prosjekt over heile verda. Noreg vil få eit kunstverk som heile verda vil snakke om. Den store kunsten i den vesle bygda er ei forteljing som vil nå langt og vare lenge.

VIEWS

NESFLATEN, SULDAL

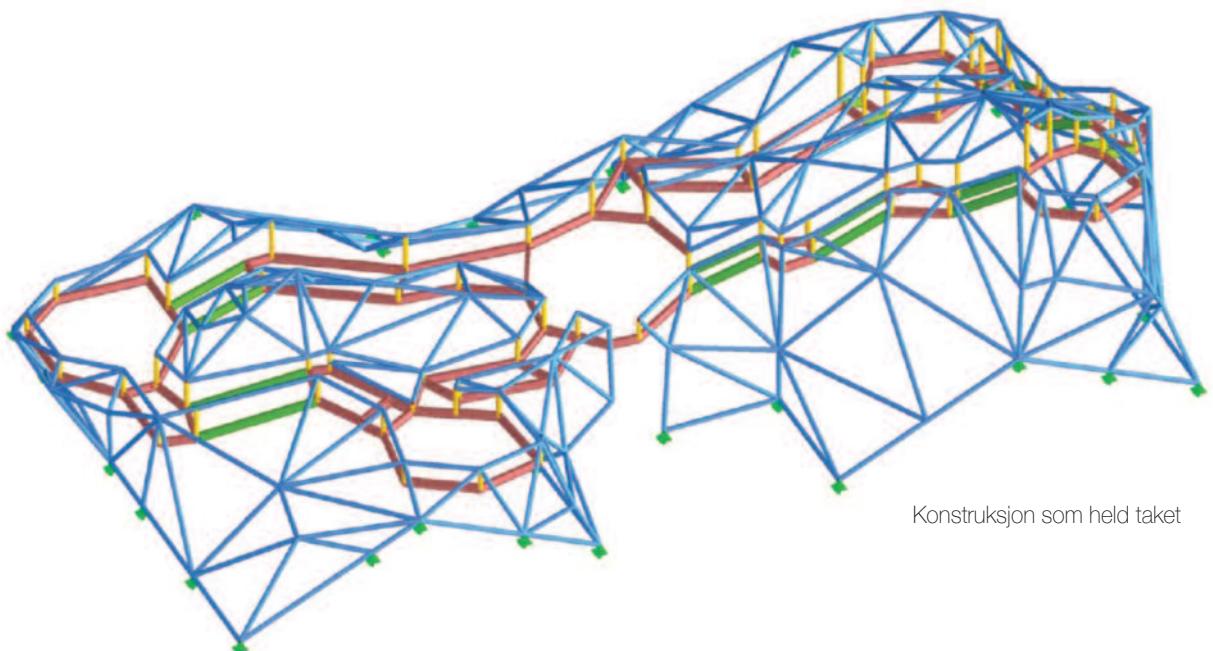
Tak-konstruksjonen

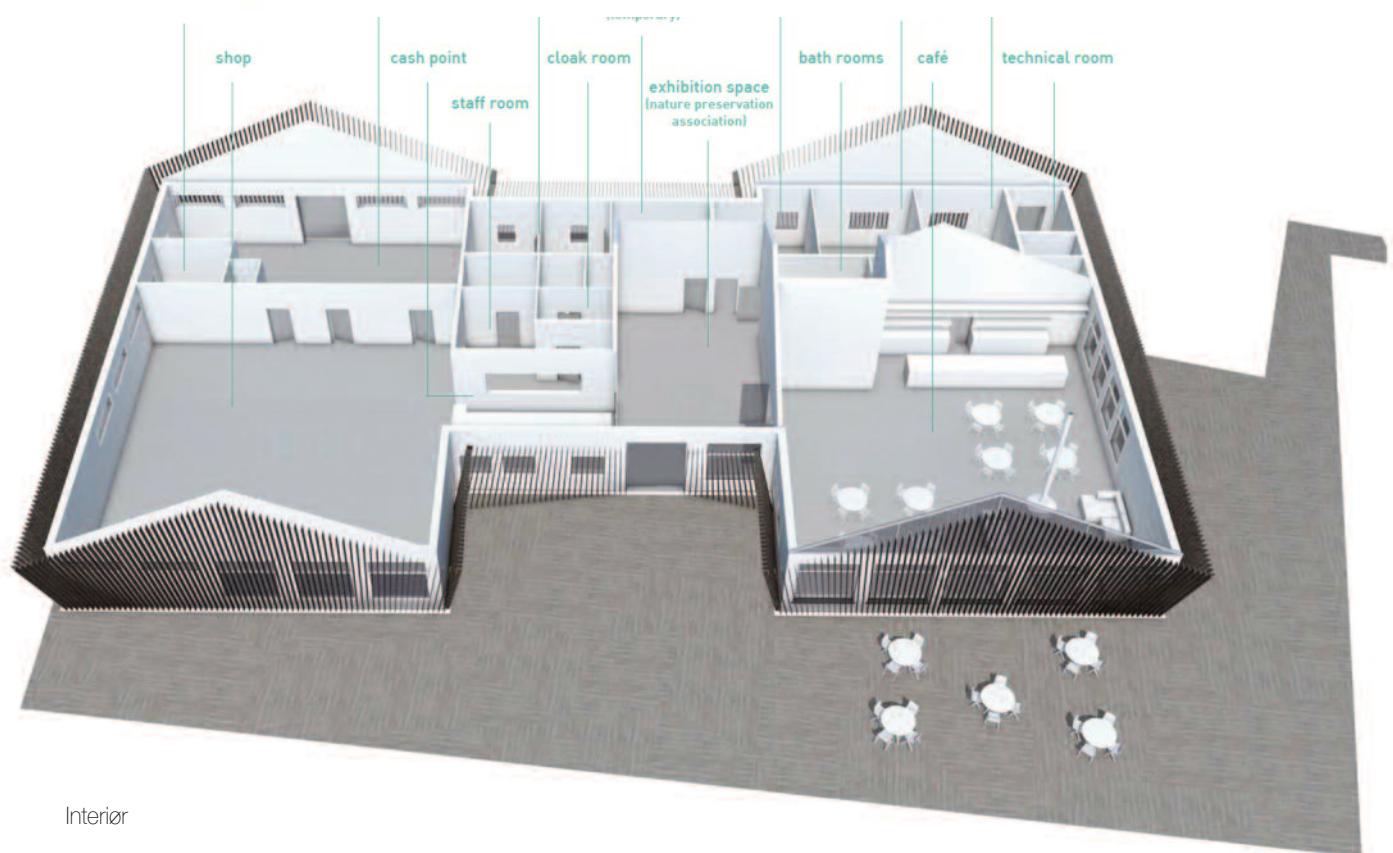
Vandre-område på taket

VIEWS

NESFLATEN, SULDAL

Konstruksjon som held taket

Interiør

Samarbeidspartnarar

Artconnexion (Lille, Frankrike) er ein formidlingsinstitusjon for samtidskunst, og er ein av samarbeidspartnarane til Fondation de France innan utvikling av relasjonelle kunstprosjekt. Fondation de France er eit fond og ein mesen-institusjon som vart oppretta av den franske stat i 1969. Fondet vert drive uavhengig og hentar store deler av budsjettet sine frå private donasjoner.

Fondation de France fordeler årleg over 80 mill. euro i utviklingsstøtte til ulike prosjekt innan alt frå samtidskunst til bistand. Fondet har utvikla ein unik og særeigen modell for stadspesifikke kunstprosjekt utvikla i samarbeid med lokale arbeidsgrupper.

Modellen går under namnet **New Patrons**. Ei mogleg omsetjing er Dei nye oppdragsgivarane.

Namnet reflekterer at lokal forankring og styring er alfa og omega for dei kunstprosjekta som vert støtta av fondet. Føremålet er å sikra grasrotdeltaking på alle nivå i prosjektutviklinga.

Artconnexion fungerer som kunstfagleg fasilitatorinstitusjon for New Patrons-prosjekt.

Franske Artconnexion har valt Nesflaten som arena for eitt av sine internasjonale New Patrons-prosjekt, og slik har **LIV på NES** fått eit unikt høve til å utvikla eit stad- og identitetsbyggjande kunstprosjekt lokalt.

Rogaland Kunstsenter vart introdusert for Artconnexion i 2007, og har sidan hatt eit fruktbart samarbeid med bakgrunn i ein kulturutvekslingsavtale mellom Rogaland fylkeskommune og Nord Pas de Calais. Rogaland Kunstsenter er eit regionalt fagutviklings- og ressurscenter for samtidskunst og støttar kunstaktørar i heile fylket. Det var dei som

sette Gunhild Moe og Artconnexion i kontakt med kvarandre. Rogaland Kunstsenters har deltatt på fleire møter og er ein viktig kunstfagleg støttespelar.

Suldal kommune er Rogaland sin største kommune i utstrekning og har i underkant av 4000 innbyggjarar. Suldal kommune er eigar av Sentrumsbygget og deler av kaien på Nesflaten der prosjektet er tenkt å realiserast. Kommunen har sidan starten av prosjektet i 2012 vore i mange dialogmøter med LIV på NES og dei andre samarbeidspartnerane.

Snøhetta er eit internasjonalt arkitektur-, landskapsarkitektur-, interiørarkitektur-, produktdesign- og grafisk designfirma med kontor i Oslo, New York, San Francisco, Innsbruck, Paris, Hong Kong og Adelaide. Firmaet er mest kjend for Biblioteket i Alexandria i Egypt og operabygget i Bjørvika i Oslo. Gjennom dei siste ti åra har Snøhetta vunne fleire store prosjekt

verda rundt, som t.d. National September 11 Memorial Pavilion i New York, SFMOMA, i San Francisco, King Abdulaziz Centre for World Culture i Saudi Arabia, Times Square i New York og Busan Operaen i Sør-Korea. Dei har meir enn 245 tilsette frå 30 ulike land. Snøhetta har ein lang historie for å samarbeida med kunstnarar. Snøhetta legg berekraft på alle nivå til grunn for arbeid dei gjer. Gjennom godt gjennomtenkt design meiner dei ein kan forbetra menneskets trivsel.

Andre **lokale samarbeidspartar** har så langt vore Nærbutikken Nesflaten, Skattkammeret på Nes (kafeen), Energihotellet, Hydro, Øvre Suldal grenadautval og lokalsamfunnet elles.

VIEWS

NESFLATEN, SULDAL

Arbeidsmøte på Nesflaten

Prosessen

Gjennom metoden for New Patrons handplukka Artconnexion den danske kunstnaren Jeppe Hein til prosjektet. Hein vart valt på bakgrunn av eit høgt internasjonalt nivå og mange verk i offentlege rom i Europa, Asia, Nord-Amerika og Australia. Bruken hans av humor og overraskande element var eit viktig element. Til slutt var språk ein viktig faktor.

Liv på Nes-gruppa formulerte ei open bestilling til kunstnaren. Bestillinga frå gruppa bestod av eit ønskje om eit kunstverk som hadde fokus på området rundt Sentrumsbygget og som kunne styrke dette som eit levande sentrum. Gruppa ønskte at verket skulle bidra til auka trivsel for fastbuande og tiltrekka seg turistar og tilflyttarar. For å forstå bestillinga og få eit grundig inntrykk av bygda, kom Jeppe Hein og teamet på besøk til Nesflaten våren 2014. Hein viste stor entusiasme for staden, prosjektet og møtet med gruppa.

I prosessen mot ferdigstillinga av den første skissa i prosjektet, reiste Eirik Moe frå LIV på NES og Amanda Crabtree frå Artconnexion til Berlin på besøk i Jeppe Hein sitt studio. Dei diskuterte prosjektet og

sikra at LIV på NES sine ønskjer vart ivaretatt frå starten av.

Hausten 2014 var Hein si skisse klar. Skissa vart presentert for LIV på NES som opplevde at ho møtte bestillinga frå gruppa til det fulle. 4. nov. 2014 vart skisseprosjektet offentleggjort for pressa og bygda. Prosjektet vart møtt med stor entusiasme frå bygdefolket og god pressedekning i Suldalsposten, Haugesunds Avis, Stavanger Aftenblad og NRK Rogaland på nett, radio og TV. Innslaget på NRK TV Rogaland vart vist nasjonalt på NRK - Norge i dag.

Arbeidsmøte i Berlin

Mål og strategiar

I 2011 vart den lokale nærbutikken nedlagt, og i ein periode på meir enn to år var bygda utan daglegvarehandel. Butikken var lokalisiert i Sentrumsbygget. Her fann ein tidlegare også helsestasjon, bibliotek, eit lite postkontor og lefsebakeri. Etter nedlegging av butikken vart bygget ståande meir eller mindre tomt. Sentrumsbygget har vore eit nav på Nesflaten og aktiviteten her har vore med på å gi liv til bygda. Butikken og Sentrumsbygget har også fungert som eit uformelt turistkontor. For tilreisande som reiser langs Rv13 frå Røldal, er Nesflaten og sentrum her det første møtet med Suldal.

I 2013 kunne lokale aktørar starta opp ein ny nærbutikk gjennom at bygdefolk og hyttefolk kjøpte aksjar i det nye selskapet. Bygda sjølv eig no butikken, som har eit svært aktivt styre og mange frivillige som bidreg til drifta i tillegg til dei fast tilsette. I kjølvatnet av butikkopninga auka aktiviteten elles i og rundt bygget.

Liv på Nes ønskjer med bakgrunn i dette å revitalisera Sentrumsbygget som lokal møteplass, og slik sikra eit godt og levande sentrum på Nesflaten.

Mål for hovudprosjektet:

Å gjera Nesflaten til ein meir attraktiv stad å bu ved å:

- auka trivsel for fastbuande og bulyst for tilflyttarar
- bidra til sysselsetting og turismeutvikling i regionen
- skapa ein sterkare identitet for bygda gjennom å skapa eit levande og sterkt sentrum

Fleire media fylgjer prosjektet. Her er eit klipp frå Stavanger Aftenblad.

Måla vil me nå gjennom følgjande strategiar:

- byggja ein konkret møtestad og touristdestinasjon med unik identitet
- utvikla ei unik, stadspesifikk kunstoppleveling
- arbeida i prosess kor kunstnar og lokalbefolking skapar noko saman
- halda fast på lokal forankring og styring av prosjektet
- knyta til oss høg kompetanse innan kvart felt me arbeider med

Kunst på taket skal gi nytt liv

NESFLATEN
Nå begynner planleggingen av det spektakulære kunstverket på Nesflaten å bli mer håndfast. Håpet er at det skal stå ferdig våren 2019.

Pengene til forprosjektet er på plass, den lokale foreningen Liv på Nes har sikret seg 580.000 kroner til dette. Bevilningene kommer fra statlige Koro (Kunst i offentlig rom), Rogaland fylkeskommune, Suldal kommune, og i februar også Ryfylkefondet. Dessuten Fondation de France, takket være prosjektets hovedkurator, som er den franske formidlingsinstitusjonen Artconnexion, plassert i Lille. Mens billedkunstneren Gunhild Moe, som bor i Øvre Suldal, er lokal kurator.

innbyggerne i Nesflaten, har Jeppe Hein skapt et nytt tak til dette bygget, utformet som et fjell, med plass til å bevege seg og nytte den flotte utsikten. Tittelen på kunstverket og den planlagte inngangsportalen på kaien ved Suldalsvatnet, er da også «Views.»

Levende lokalsamfunn
- Vi vil at kunsten skal skape et levende sentrum her på Nesflaten, øke trivselen blant innbyggerne og bedre næringsgrunnlaget i bygda, sier Gunhild Moe, som har tro på at det kunstverket også skal trekke tilreisende til stedet, slik som Nasjonal turistveg.
Kunstneren Jeppe Hein er dansk, men bor i Berlin. Han har tidligere laget flere verk i offentlige rom, både i Europa, Asia, Nord-Amerika og Australia. Han dessuten kjent for å ta

Forankring

LIV på NES er ei lokal foreining med 15 medlemmer, har Instagramprofil og ei eiga facebookside med ca 435 følgjarar, kor talet aukar stadig.

Liv på Nes har eit styre på seks medlemmer:

- **Lars Eikemo** - styreleiar (elektrikar tilsett ved Hydro på Nesflaten)
- **Jorunn Overskeid Nybø** - kasserar (personalansvarleg ved Hydro på Nesflaten og medlem av grepautvalet for Øvre Suldal)
- **Eirik Moe** - skrivar (grafisk designar og bonde)
- **Odd Bakka** - styremedlem (bonde og bygdehistorie-entusiast)
- **Ingrid Roalkvam** - styremedlem (reinhaldar)
- **Tor Inge Havrevoll** - styremedlem (tidlegare kraftverkssjef ved Hydro på Nesflaten, bonde, byggingeniør og medlem av grepautvalet for Øvre Suldal)

Amanda Crabtree er fra Lille i Frankrike og representerer Artconnexion. Ho er kurator for «Views» under New Patrons-konseptet.

Gunhild Moe er kunstfagleg leiar i prosjektet. Moe er utdanna kunstnar og kurator og bur og arbeider i Øvre Suldal, har Nesflaten som nærmeste tettstad og sikrar den kunstfaglege kompetansen på staden.

Åshild Vetrhus er musikar, pedagog og arkivar busett i Øvre Suldal, og er prosjektleiar for «Views».

Styret har oppretta ei prosjektgruppe og ei styringsgruppe for "Views". I prosjektgruppa sit: **Tor Inge Havrevoll, Jan Erik Kalstveit, Olav Lindseth, Gunhild Moe og Åshild Vetrhus.**

I styringsgruppa sit: **Magnhild Meltveit Kleppa, Thorhild Widvey, Audun Rake, Aud Marit Hauge, Lars Eikemo og Eirik Moe.**

Suldal kommune er eigar av Sentrumsbygget og har vore involvert i prosjektet frå starten av. Rogaland fylke var først ute med å gi oss støtte til prosjektet i 2014 via RUP-midlar. Seinare søkte me og fekk midlar til forprosjekt via ordninga for allmenne kulturmidlar og midlar til utvikling av attraktive tettstader.

Våren 2019 gjennomførte LIV på NES ein stadutviklingskonferanse i Hydro sine lokaler på Nesflaten, i samarbeid med Suldal kommune, Rogaland kunstsenter, Suldal Vekst og Foundation de France. Her vart også prosjektet "Views" lansert for partnarar, lokalbefolking og presse.

Måten LIV på NES arbeider med kunst og stadutvikling på, har skapt stor interesse. Prosjektet er eit prosjekt andre ser til og lærer av, og har blitt presentert mellom anna på Rogaland fylkeskommune sin Bylivskonferanse 2017, på KORO sin byutviklingskonferanse i Oslo i 2019 og på Rogaland fylkeskommune si Heiplansamling på Nesflaten i 2019. Det er verdifullt for Noreg å få tilgang til erfaringar om denne demokratiske måten å organisere stadutviklingsprosjekt på. Kunnskapen om dette vil me dela med alle og «Views» blir eit viktig og relevant referanseprosjektet. Artconnexion er knytt til Universitetet i Lille. Og Lille-regionen i Frankrike er knytt til Rogaland fylke med vennskaps-samarbeid.

VIEWS

NESFLATEN, SULDAL

Høsebru

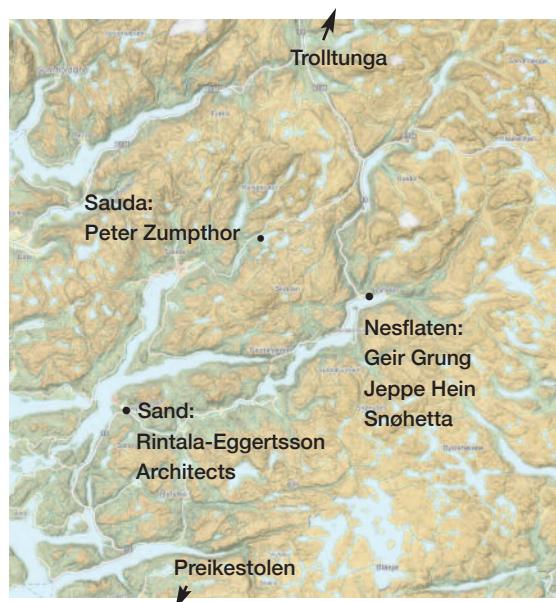
Allmannajuvet

Arkitektur-turisme

Traseen til Nasjonal Turistveg går langs Rv 13, forbi Nesflaten. Jeppe Hein sitt kunstverk "Views", med Snøhetta som bidragsytar på den arkitektoniske delen – vil styrka den allereie eksisterande arkitekturrundturen. Langs den finn me arkitekturen til Geir Grung på Nesflaten (Hydro og Energihotellet), Allmannajuvet av Peter Zumthor i Sauda, Høsebrua av Rintala-Eggertsson Architects på Sand, i tillegg til alle anlegga til Ryfylkemuseet langs ruta – med tradisjonelt handverk og arkitektur.

Jeppe Hein og Snøhetta er store namn på den internasjonale arkitektur- og kunstscena, og eit stadspesifikt kunstverk signert dei, vil vera ein svært viktig faktor for å styrka attraksjonskrafta til Nasjonal Turistvei Ryfylke med tanke på arkitektur og reiseliv. Prosjektet «Views» bygger vidare på, og forsterkar, dei allereie omfattande satsingane og investeringane på Nasjonale Turistvegar og arkitekturrundturen. På same måten som nasjonale turistvegprosjekt samskapar opplevingar mellom arkitektur og natur, gir også «Views» unike opplevingar i så måte. «Views» tiltrekker seg merksem og inviterer til bruk som så leier merksemda til omgivnadane, både i nærmiljø, vidare til fjell og vatn, og til verna områder i Ryfylke-Setesdalsheiane med all si historie.

I eit bærekraft- og folkehelseperspektiv, er det av stor verdi at reiselivstilbod blir rigga slik at turistar kan reise meir langt og stoppe lenger i kvart område. Med ei plassering midt mellom Prekestolen og Trolltunga vil stadutvikling som samstundes og har i seg ei attraksjonsutvikling på Nesflaten bidra til at fleire stoppar lenger når dei først er komme til regionen.

VIEWS

NESFLATEN, SULDAL

Nesflaten og kraftindustrien

Kraftindustrien er ein viktig del av Nesflaten sin identitet, noko Jeppe Hein tydeleg reflekterar i verket "Views".

Då Hydro fekk løyve til bygging av kraftverka i Røldal-Suldal med sentral på Nesflaten i 1962, var det med tanke på kor viktig vasskrafta var for å bygge opp industrien på Vestlandet. Karmøy Fabrikker, der Hydro første gong starta med produksjon av aluminium, vart bygd med tilgang på rein vasskraft frå Røldal-Suldal. Nesflaten er aluminiumen si vogge.

I dag spelar vasskrafta frå Røldal-Suldal ei sentral rolle i industrirevolusjonen som finn stad på Karmøy: Nemleg tilførsel av fornybar kraft til den mest energieffektive og klimavenlege teknologien for aluminiumproduksjon i verda. Aluminium er eit sterkt, lett og evig resirkulert materiale.

I dag produserer kraftverka i Røldal-Suldal kvart år rundt 3,1 TWh, noko som er lik straumforbruket til 160.000 norske husstandar. Dette er

2,4% av den norske kraftproduksjonen og nok kraft til å framstilla om lag 230.000 tonn aluminium.

Kraftstasjonen på Nesflaten er som mange andre bygningar i Røldal-Suldal teikna av arkitekt Geir Grung. Dette er arkitektoniske perler som folk kjem frå heile verda for å sjå. Fleire av bygningane reflekterer framtidstrua som rådde på sekstitala og dei står fram som futuristiske òg i dag.

Geir Grung sin stil er kjenneteikna av ein kraftfull, uttrykksfull modernisme som var prega av brutalismen sine kjenneteikn, noko ein ikkje berre finn på Nesflaten, men også på kraftstasjonen i Røldal. I tillegg ber blant anna Energihotellet og bustadhusa i Kilen på Nesflaten preg av Grung sin penn.

Kva kan prosjektet oppnå?

Då prosjektet starta, stod Sentrumsbygget på Nesflaten tomt og ubrukt. No er det butikk, kafe og utstilling i huset. Utanfor har det blitt etablert eit nytt drivstoffanlegg (som var fråverande før) og det er konkrete planar om utbygging av eit leilighetskompleks. Det er opna gåvebutikk med fairtradeprofil i gangavstand frå sentrumsbygget (All verdas).

Ved kaien og Jeppe Hein si komande fontene, er det kjøpt opp og gjenopna gjestehus (Dampen gjestehus). Suldalsdampen er komen på lista til Riksantikvaren for restaurering, og skal på vatnet att med anløp på Nesflaten kai innan nokre år. Nærbutikken Nesflaten og Energihotellet har dei siste åra vore blant Noreg sine raskast veksande og mest vellukka bedrifter. Dette viser korleis eit prosjekt kan utløysa andre, og at ein saman styrkjer grunnlaget til kvarandre sin eksistens.

Gjennom utvikling av eit kunstverk der grasrota og bygdafolket er dei som bestiller og driv prosjektet, trur me at prosjektet kan bidra til ei positiv utvikling og byggja eit positivt omdømme for både Nesflaten, Suldal og regionen rundt oss.

Me trur at turistane vil komma frå store deler av verda for å oppleva "Views". Jeppe Hein sin kunst er stadig å sjå i prestisjemagasin som Artforum og leiande aviser som New York Times. Det er all grunn til å tru at desse òg vil omtale «Views» når det kjem. Jeppe Hein i samarbeid med Snøhetta er unikt og eksplosivt. Når turistane kjem, vil det vera behov for fleire på jobb i butikken, i kafeen og på hotellet. Då må fleire bu på Nesflaten. Det vil bli fleire ungar på skulen. Då må skulen ha fleire lærarar. Og då kjem det kanskje enno fleire ungar til skulen. Då må ein

kanskje byggja fleire hus osv. Alt dette vil skapa rom for vidare utvikling for bygda i eit næringsperspektiv. Det vil også skapa rom for fokus på kunst, design og arkitektur i skule, turistnæring og generelt, i dialog med historie og identitet.

NRK har like sidan starten av arbeidet med prosjektet «Views» laga radio- og tv-reportasjar og intervju om utviklinga. Dei samlar materiale til ein dokumentarfilm om prosjektet. Ein slik film vil kunne vera interessant og relevant for sjårar over heile verda.

For Suldal kommune vil «Views» bidra til å trygge arbeidsplassar i heile kommunen. Eit realisert «Views» vil kunne bidra til fleire nye arbeidsplassar, både på Nesflaten og andre stader i kommunen. Realiseringa vil i byggefase bety verdifulle oppdrag for lokalt næringsliv. I vidare drift vil ei rekke næringslivsaktørar i kommunen og i regionen tene på auka aktivitet i området.

VIEWS

NESFLATEN, SULDAL

English summary

Creating a vibrant centre and a sustainable future in a small norwegian village

How can life in a small village be revitalized through art? This is the question that the **Liv på Nes** association asked itself when it first formed in 2012. Through a collaboration with **Rogaland Kunstcenter**, the French art institution, **Artconnexion** found its way to the small rural village of Nesflaten in Suldal in the south western part of Norway. Now this small village with 230 inhabitants is on its way to producing one of the most spectacular art projects ever realized in Norway.

The Liv på Nes association consists of local villagers who are following the **New Patrons** commissioning process, ensuring a local power dynamic and commitment to the art project. The project in Nesflaten centers on the only commercial building in the village – «Sentrumsbygget» («The central building»). The goal of the project is to completely transform both the form and function of this building through an innovative and ambitious art project and also create a new future for the village.

The artwork «Views» which will transform «Sentrumsbygget» is designed by the Danish artist **Jeppe Hein**. Hein who lives and works in Berlin is known for the focus on audience experience in relation to his work and he often uses architectural elements and new technology in his conceptual pieces. His project for Nesflaten was created following his first visit to the village in 2014 when he was introduced by Artconnexion to the Liv på Nes association members and learned about the village and the challenges it faced. The villagers were eager to focus on a new and vibrant centre for the village with a focus on or around «Sentrumsbygget». Hein met the challenge by creating a new installation to be placed on top of the existing building to transform «Sentrumsbygget» from being simply a building into being a new and exciting heart of the village for the local population and a destination landmark for tourists. Hein also designed a fountain and a portal for the quay which marked the old entrance to Nesflaten via the lake. The installation on the roof will function as a portal to explore the mountain area surrounding the village through different views and information about the area. In 2016 **Snøhetta** architectural firm joined the project to work on the

integration between the building and the artwork. This collaboration ensures that the whole building will be transformed in the process of realizing the artwork and opens up the potential within the building to meet the future needs and wishes of the village.

«Views» is a project that also takes into account the local history. Through the use of aluminium on the roof installation, the project links the work to the history of the village. Nesflaten is the site of a hydro power plant built for **Norsk Hydro** to provide electricity for the production of aluminium. Still operational today, the hydro power plant is an important part of the village identity.

The hydro power plant and surrounding housing and hotel was designed by Norwegian architect **Geir Grung** in the 1960s and is now included in the national scenic route as one of the highlights along with Almannajuvet by **Peter Zumthor** and Høse bru by **Rintala-Eggertsson Architects**. Boasting architecture with a focus on industry and farming with the oldest building in the region (from 1281), «Views» will become another highlight on a scenic tour known as **the Architectural Route**. Already attracting visitors interested in architecture and design, the project will function as a hub along the route and a tool for the village to further develop a sustainable approach to tourism and quality countryside life.

The project will be the first major New Patrons project realized in Norway and has so far been supported by **Suldal Kommune, Ryfylkefondet, KORO, Fondation de France and Rogaland Fylkeskommune**.

To find out more about the project and collaborators:
"Views" - www.nesflaten.no
Artconnexion - www.artconnexion.org
New Patrons - www.nouveauxcommanditaires.eu
Jeppe Hein - www.jeppehein.net
Snøhetta - www.snøhetta.no
Rogaland Kunstcenter - www.rogalandkunstcenter.no

Résumé en français

Créer un centre dynamique dans un village norvégien et un avenir durable

Comment revitaliser grâce à l'art la vie d'un petit village ? C'est la question que s'est posée l'association **Liv på Nes** lors de sa création en 2012. Grâce à une collaboration avec le **Rogaland Kunstsenter**, l'institution artistique française **Artconnexion** a trouvé son chemin jusqu'au petit village rural de Nesflaten à Suldal, dans le sud-ouest de la Norvège. Ce village de 230 habitants est maintenant en passe de réaliser l'un des projets artistiques les plus spectaculaires jamais réalisés en Norvège.

L'association Liv på Nes, composée d'habitants locaux, forme un groupe de commanditaires selon le Protocole de production artistique **Nouveaux commanditaires**, assurant une dynamique d'initiative locale et un engagement dans le projet artistique. Le projet à Nesflaten est centré sur le seul bâtiment commercial du village - "Sentrumsbysyget" ("Le bâtiment central"). L'objectif du projet est de transformer complètement la forme et la fonction de ce bâtiment par un projet artistique innovant et ambitieux et de créer un nouvel avenir pour le village.

L'œuvre d'art "Views" qui transformera "Sentrumsbysyget" est conçue par l'artiste danois **Jeppe Hein**. Hein, qui vit et travaille à Berlin, est connu pour l'attention qu'il porte à l'expérience du spectateur dans le cadre de son travail, utilisant souvent d'éléments architecturaux et de nouvelles technologies dans ses œuvres conceptuelles. Son projet pour Nesflaten a été créé à la suite de sa première visite au village en 2014, lorsqu'il a été présenté par Artconnexion aux membres de l'association Liv på Nes et a pu connaître le village et ses défis. Les habitants souhaitaient créer un nouveau centre dynamique pour le village, avec un accent sur ou autour de "Sentrumsbysyget". Hein a relevé le défi en proposant une nouvelle installation au-dessus du bâtiment existant pour transformer "Sentrumsbysyget" de simple bâtiment en un nouveau focus captivant du village pour la population locale et en une destination touristique. Hein a également conçu une fontaine et sur le quai, un portail qui marquait l'ancienne entrée de Nesflaten par le lac. L'installation sur le toit fonctionnera aussi comme un portail permettant d'explorer la zone montagneuse entourant le village

grâce à différentes vues et informations sur la région. En 2016, le cabinet d'architecture **Snøhetta** s'est joint au projet pour travailler sur l'intégration du bâtiment à l'œuvre d'art. Cette collaboration garantit que l'ensemble du bâtiment sera transformé avec le processus de réalisation de l'œuvre d'art et ouvre le potentiel du bâtiment entier pour répondre aux futurs besoins et souhaits du village. "Views" est un projet qui prend également en compte l'histoire locale. Grâce à l'utilisation de l'aluminium sur le toit, le projet relie l'œuvre à l'histoire du village. A Nesflaten se trouve le site d'une centrale hydroélectrique construite pour Norsk Hydro afin de fournir l'électricité nécessaire à la production d'aluminium. Encore opérationnelle aujourd'hui, la centrale hydroélectrique est un élément important de l'identité du village.

La centrale hydroélectrique, les logements et l'hôtel qui l'entourent ont été conçus par l'architecte norvégien **Geir Grung** dans les années 1960 et font désormais partie de la route panoramique nationale en tant que l'un des points forts, au même titre qu'Almannajuvet de **Peter Zumthor** et Høse bru de **Rintala-Eggertsson Architects**. Avec son architecture axée sur l'industrie et l'agriculture et le bâtiment le plus ancien de la région (1281), "Views" sera un autre élément clé de la visite panoramique connue sous le nom de "Route Architecturale". Ce projet, qui attire déjà des visiteurs passionnés de l'architecture et le design, servira de point culminant le long de la route et d'outil pour le village afin de développer une approche durable du tourisme et une qualité de vie à la campagne.

Le projet sera le premier grand projet Nouveaux commanditaires réalisé en Norvège et a été jusqu'à présent soutenu par **la commune de Suldal, le Ryfylkefondet, le KORO, la Fondation de France et la commune de Rogaland Fylkeskommune**.

Pour en savoir plus sur le projet et les collaborateurs:
"Views" - www.nesflaten.no
Artconnexion - www.artconnexion.org
New Patrons - www.nouveauxcommanditaires.eu
Jeppe Hein - www.jeppehein.net
Snøhetta - www.snøhetta.no
Rogaland Kunstsenter - www.rogalandkunstsenter.no

LIV PÅ NES

Lars Eikemo

Styreleiar i Liv på Nes
lars.eikemo@gmail.com
+47 482 69 890

VIEWS

Åshild Vetrhus

Prosjektleiar for «Views»
livpaanes@nesflaten.no
+47 975 03 463

Gunhild Moe

Kunstfagleg leiar for «Views»
gunhildmoe@gmail.com
+47 924 93 342

NEW PATRONS

Amanda Crabtree

artconnexion.org
a.crabtree@nordnet.fr
+33 6 89 95 36 59

www.nesflaten.no